

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА
НАУКОВА
УСТАНОВА

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ.....	416
УГРИН А. М., БОКША Н. І., СЕДОУХОВА Є. В. КОНСТРУКТИВНО-ДЕКОРАТИВНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧИХ НАРОДНИХ СОРОЧОК БОЙКІВ ЗАКАРПАТТЯ.....	419
ФЕСР А. Є. РОЗВИТОК ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ.....	421
ФОРДЗЮН Ю.І., КАБАЦІЙ В.М., ЖИГУЦ Ю.Ю., ЛЕГЕТА Я.П. КОМПЛЕКСНЕ ДИФУЗІЙНЕ НАСИЧЕННЯ СТАЛЕЙ В ПОЛІМЕРВМІСНИХ СЕРЕДОВИЩАХ	423
ЦИГАК О. О., КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ, ЯКІ ФОРМУЮТЬ ЕКОНОМІКУ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЮ.....	425
ЧЕРНИЧКО Т. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БЛОКЧЕЙНУ.....	426
<i>РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</i>	
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ВІТВИЦЬКИЙ О.М., ГОНЧАРОВА А. СТІЙКІСТЬ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТА АДАПТАЦІЇ ДО КРИЗОВИХ УМОВ.....	429
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., КОЗАЧОК О.О. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В ТУРИЗМІ.....	432
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., СИМАКОВА В.С. РОЛЬ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	434
ДІДОВИЧ Ю.О., МЕДВІДЬ Л. І. ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ ПОЛЬЩІ.....	436
ІЛЬТЬО Г.Ф., САВЧАК А.В., БИСЬМАК В.В. НАУКОВИЙ ДОСВІД СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ..	438
ІЛЬТЬО Т.І., ЧЕРКАШИН В.А. ЦИФРОВИЙ ТУРИЗМ. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ.....	440
КАМПОВ О.М., МЕДВІДЬ Л. І. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ.....	442
КАМПОВ Н.С., КАСИНЕЦЬ О.В. ТУРИСТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.....	444
КОВАЧ В.В., МЕДВІДЬ Л. І. ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ЇЇ СКЛАДОВІ.....	446
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ГОЙДА В.Ю. ЕВОЛЮЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО МЕНЕДЖМЕНТА ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ.....	448
МАЛЕЦЬ О.О. , МАЛЕЦЬ Н.Б., БАБИНЕЦЬ М. М. КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ТА МУЗЕЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ «ЕТНОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСЬ» ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ.....	451
МИКУЛАНИНЕЦЬ С., МИКУЛАНИНЕЦЬ В. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНАХ.....	453
МІЛАШОВСЬКА О.І., ГЛУШКО К.Є. ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ.....	455
ОЛІЙНИК В.В., СОСКИДА В. Я. ФЕНОМЕН ДЕРЕВ'ЯНОЇ ХРАМОВОЇ АРХІТЕКТУРИ ЗАКАРПАТТЯ.....	457
ПАНКОВА О.М., МІШКО Д.В. ВИКОРИСТАННЯ ЙОДКАЗЕЇНУ В ТЕХНОЛОГІЇ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	460
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В., ГОРВАТ З.С. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

УДК 391-055.2:687.241(477.86/.87)(043.2)

УГРИН А. М.
здобувачка другого «магістерського» рівня
вищої освіти спеціальності
182«Технології легкої промисловості»,
Мукачівський державний університет
БОКША Н. І.,
доктор філософії, старший викладач кафедри
інженерії, технологій та професійної освіти,
Мукачівський державний університет
СЄДОУХОВА Є. В.
старший викладач кафедри
інженерії, технологій та професійної освіти,
Мукачівський державний університет

КОНСТРУКТИВНО-ДЕКОРАТИВНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧИХ НАРОДНИХ СОРОЧОК БОЙКІВ ЗАКАРПАТТЯ

Український народний одяг є невичерпним і постійно актуальним джерелом натхнення для проектування нових видів одягу, зокрема, жіночих суконь. В даній роботі ми обрали як предмет дослідження український народний костюм бойків Закарпаття, зокрема жіночу бойківську сорочку Міжгірщини, яка характеризується своїми конструктивно–декоративними особливостями.

Для бойків Закарпаття було характерними короткі тунікоподібні сорочки (опліча) з довгими цільнокроєними рукавами та пришивними манжетами по низу рукава. Їхня особливість - це густе морщення нагрудної частини, у верхній частині рукава та манжетах. Виріз горловини круглий, ззаду на спині або з правого боку на плечі знаходився розріз (розпірка), у вигляді застібки використовували шнурівки або гудзик [3].

Бойки носили сорочки трапецієвидного або прямого силуету. Вони були статичними і симетричними.

Основним матеріалом для виготовлення жіночої сорочки були натуральні полотна – домоткане лляне, конопляне та сукно.

Жіноча бойківська сорочка оздоблювалась на морщенні – «рамах», перетягуючи кількома рядами ниток, утворюючи дрібні складки по верхній частині рукава, зап'ясті. Вишивка розташовувалась на грудній частині та на верхній частині рукава. Для вишивання використовували такі техніки: обмітання, косі стібки, вишивання по збірках, набирання, гладь, штапівка, вирізування, рідше хрестик та виколювання [1].

Вишивка на початку ХІХ ст. була однофарбною. Домінуючим кольором був червоний (захист від зла). В той же час майстрині вишивали червоним і чорним кольором, а на початку ХХ ст. почали вишивати червоним і синім, вишивка ставала більш поліхроморфною. Почали використовувати більш яскраві кольори – зелений, жовтий, оранжевий, фіолетовий та голубий.

В основі жіночих бойківських сорочок лежать геометричні фігури. Майстрині створювали геометричні візерунки за допомогою ліній(косі, прямі,

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

зубчасті, ламані). Вони розміщувались у вузькій стрічці, розділеній на прямокутні площини. До геометричних мотивів відносять: ромби, квадрати, трикутники, зигзаги. Ромби і квадрати вважаються залишками культу Сонця, доповнювали зубцями, виступами, відростками, трикутниками, утворюючи діагональну сітку. Також в вишивках часто можна спостерігати зірку (розети, напіврозети). Починаючи з ХХ ст. доповнюються геометричні фігури рослинно-квітковими мотивами. Спочатку їх вишивали більш до геометричних візерунків, а потім вже набували реалістичних форм. До рослинних мотивів належать квіти (мальви, ромашки), калина, дубове листя, виноград. [1,2]

Одним із регіонів спадщини бойківської Закарпатської вишиваної сорочки та виду декорування на ній – вишивки, є Міжгірський. Визначальні особливості вишиванки Міжгірщини представлені на рисунку 1:

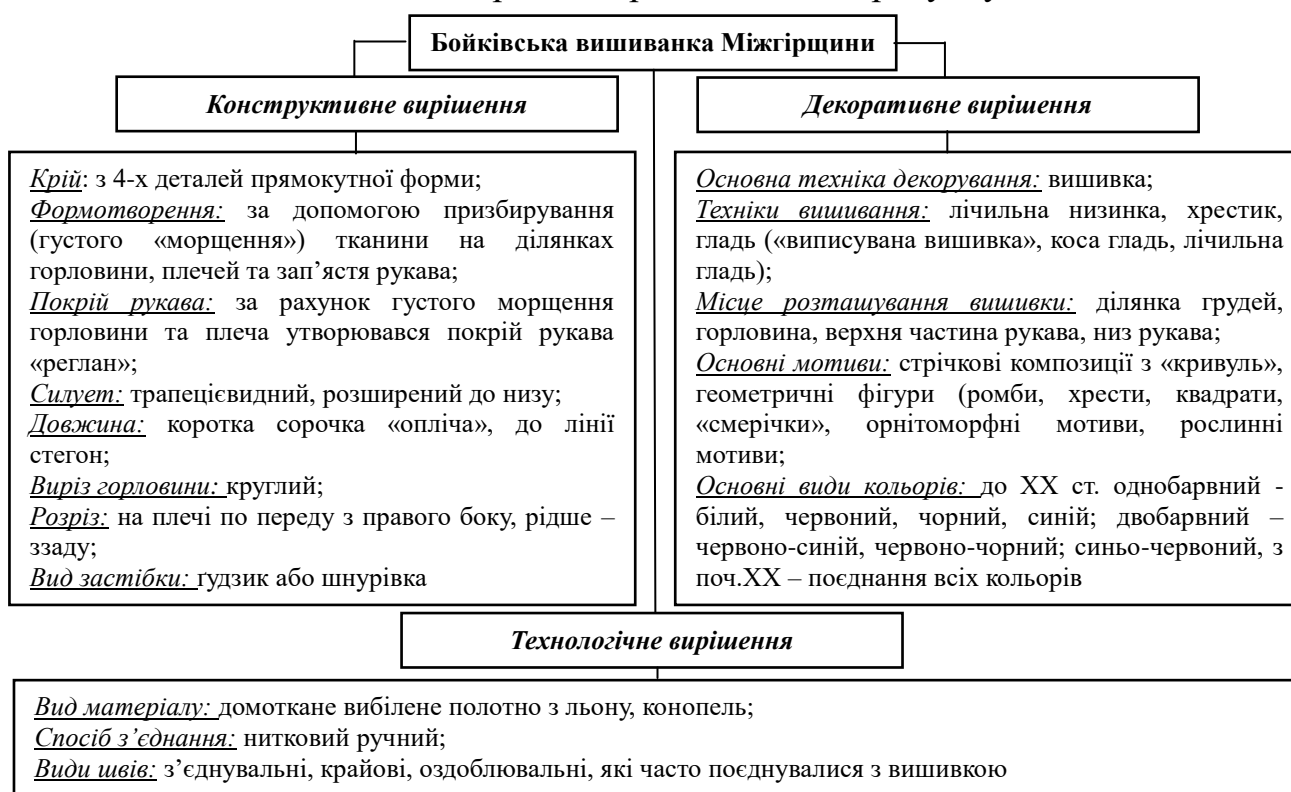

Рис. 1 – Особливості конструктивно-декоративного та технологічного вирішення бойківської жіночої сорочки

Отже, український бойківський народний одяг, зокрема сорочка та вишивка на ній характеризується значною різноманітністю вирішення та відтворює самобутність та етнічність тих регіонів, де проживають українські бойки. В той же час, не зважаючи на певні локальні особливості, вишита сорочка бойків Закарпаття – це частина загальноукраїнського надбання нашого народу, її символіка, орнаментальні мотиви, традиції виготовлення та оздоблення і навіть термінологія відображають багатство української культури, унікальність нашого народу.

Література:

1. Бойківські вишиванки. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://etno-vyshyvanka.kiev.ua/uk/bojkivski_vishivanki.bXbzN/

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

2. Бойківська вишивка: самобутній код гір [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://rio-berdychiv.info/porady/moda-ta-styl/boikivska-vishivka-samobutnii-kod-gir>

3. Роман Пилип. Художня вишивка українців Закарпаття XIX – першої пол. XX ст.. Ужгород – 2012.

УДК 338.33

ФЕЄР А. Є.
здобувачка ОС «Доктор філософії»,
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ

Одним із способів підвищення конкурентоспроможності та стійкості регіональної економіки є диверсифікація. Диверсифікація створює передумови організаційного характеру для розвитку найбільш конкурентоспроможних форм і напрямків роботи, що у свою чергу веде до ефективності розвитку та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, підвищення їх конкурентоспроможності та фінансової стійкості. Ставши важливою частиною відтворення, диверсифікація економіки стає більш чутливою до змін довкілля, збільшує здатність до сприйняття нових потреб ринку, отже, підвищує готовність до завоювання нових сегментів ринку, галузей, регіонів.

На території Закарпатської області статус гірських мають 215 населених пунктів, частка яких в загальній кількості сільських поселень складає 37.1 %. Діапазон кількості гірських сіл коливається від 80 населених пунктів у Хустському районах, до 28 у Рахівському та Тячівському районах. У гірських поселеннях проживає 20.6 % населення, тобто кожний 5 житель регіону.

Слід зауважити, що питання диверсифікації економіки територій та підвищення на цій основі конкурентоспроможності розглядаються територіальними органам влади як пріоритетні [1-4]. У той самий час необхідна концентрація зусиль на забезпечення ефективного управління по забезпеченню впровадження стратегії диверсифікації на всіх рівнях, а саме:

- будь-яка диверсифікація – це складний, поступовий, довготривалий процес, що вимагає для здійснення значних вкладень природних і людських ресурсів. Оптимальний підхід до її проведення залежить від обґрунтованості «переналаштування» економіки, що дасть свою віддачу в середньостроковій і довгостроковій перспективі;

- розроблена стратегія диверсифікації націлена на освоєння нових товарних ринків, випуск нових та розширення існуючих товарів, надання нових видів послуг. Стратегія диверсифікації зазвичай має на увазі не тільки внесення розмаїття до товарних груп або груп послуг, але й поширення діяльності регіону на нові, що не перетинаються з уже освоєними сферами господарської діяльності;

- головною метою проведення диверсифікації є створення повноцінних суб'єктів підприємницької діяльності, які здатні ефективно

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>